

FISCAAL NIEUWS VAN HET IIde KWARTAAL 2009

Definitief belaste inkomsten. Het Europese Hof van Justitie had op 12 februari 2007 zijn arrest inzake de DBI-overschotten geveld (arrest *nr. C-138/07, Cobelfret*), waarin de beperking veroordeeld werd van de aftrek tot het winstsaldo zonder dat wordt toegestaan dat het niet-afgetrokken gedeelte naar de volgende aanslagjaren wordt overgedragen. In het verlengde van dit arrest bevestigd een circulaire van de belastingsadministratie dat de overdracht van DBI-overschotten betrekking heeft op dividenden die zijn verleend of toegekend door een vennootschap die op het moment van de toekenning ervan is gevestigd in een lidstaat van de 'Europese Economische Ruimte' (EU aangevuld met Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) met inbegrip van België. De Administratie acht de overdracht van DBI-overschotten bijgevolg eveneens van toepassing in een puur Belgische context. Voor dividenden verkregen met betrekking tot het aanslagjaar 2009 bevestigt de circulaire dat de overdracht van de DBI-overschotten naar de volgende belastbare tijdperken moet worden toegestaan. Het aangifteformulier zal evenwel pas vanaf het aanslagjaar 2010 formeel in deze overdrachtsmogelijkheid voorzien. De belastingplichtigen worden daarom verzocht bij hun aangifte voor het aanslagjaar 2009 een bijlage te voegen waarin gedetailleerd wordt welke DBI-overschotten ze wensen over te dragen. Een model vindt men in bijlage bij de circulaire. Wanneer men meent aanspraak te kunnen maken op de overdracht van DBI-overschotten uit vroegere aanslagjaren, moet men deze tevens vermelden in een bijlage bij de aangifte in de vennootschapsbelasting voor het aanslagjaar 2009. Indien de dividenden voor de aanslagjaren 1992 tot 2008 in een belastbaar tijdperk niet konden worden afgetrokken bij gebrek aan restwinst, is de eventuele overdracht van DBI-overschotten voor dat betrokken belastbare tijdperk volgens de circulaire gelijk aan het bedrag aan DBI dat in de aangifte werd vermeld in het vak 'Definitief belaste inkomsten en vrijgestelde roerende inkomsten' verminderd met het bedrag van die dividenden dat effectief in aftrek van de belastbare basis werd gebracht.

Definitief belaste inkomsten (vervolg: dividenden uit vennootschappen in landen buiten de EER). Het Hof heeft op 4 juni in de zaken '*KBC*' en '*Beleggen, Risicokapitaal, Beheer NV*', zijn "beschikking" geveld, waarin specifiek de vraag aan bod kwam of het Europees recht zich ook verzet tegen de niet-overdraagbaarheid van DBI-overschotten wanneer zij voortkomen uit niet-Europese dividenden of louter 'Belgische' dividenden (resp. *C-439/07 en C-499/07*). De beschikking laat de meeste vragen evenwel onbeantwoord en geeft de nationale rechters enkele indicaties waarmee zij bij hun besluitvorming rekening kunnen/moeten houden. De circulaire van de fiscus waarvan sprake hierboven behandelt reeds het geval van de dividenden van Belgische oorsprong, in een voordelige richting voor de aandeelhouder. Wat de dividenden uit derde landen betreft, stelt het Hof dat het de taak is van de nationale rechter om vooraf te onderzoeken of : (i) deze dividenden op een minder gunstige wijze worden behandeld dan Belgische dividenden, (ii) het vrij verkeer van kapitaal in dat geval van toepassing is "in het licht van het voorwerp van de nationale regeling en rekening houdend met de feiten" van de zaak en (iii) er hiervoor een gebeurlijke rechtvaardigingsgrond bestaat.

Extralegale pensioenen. De afzonderlijke taxatie tegen 16,5 % van het door de werkgever of de onderneming gefinancierde gedeelte van extralegale pensioenkapitalen die afkomstig zijn van o.m. een groepsverzekering of pensioenfonds, wordt sinds 1 januari 2006 verlaagd tot 10 % onder de dubbele voorwaarde dat : (1) het kapitaal ten vroegste wordt uitgekeerd bij het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd, en (2) "de begunstigde" minstens tot aan die leeftijd effectief actief is gebleven. Om te vermijden dat het 10 %-tarief zou verloren gaan wanneer de betrokkene overlijdt vooraleer hij het pensioenkapitaal ontvangt werd de belastingverlaging ook toegekend, als het pensioenkapitaal wordt uitgekeerd "bij overlijden

na het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd en de overledene tot die leeftijd effectief actief is gebleven" (Wet van 22 december 2008). Deze wijziging wordt toegepast voor de uitkeringen die vóór 1 januari 2009 zijn betaald of toegekend, volgens *Circulaire nr. Ci.RH.241/589.840 (AOIF 19/2009) van 22 april 2009*.

Meerwaarden op aandelen. Twee hoofdaandeelhouders van een exploitatievennootschap beslissen na verschillende jaren een holding op te richten. In een eerste fase brengen zij een beperkt aantal aandelen van de exploitatievennootschap in, samen met een klein bedrag aan geld. Kort daarna verkopen zij de rest van hun aandelen aan de pas opgerichte holding, die hen daarvoor vergoedt met geld dat zij leent bij de bank. Volgens de Administratie kan er in deze omstandigheden geen sprake zijn van een 'normaal beheer' van een privévermogen. In een arrest van 15 april 2009 neemt het Hof van beroep van Bergen een ander standpunt. Het overweegt dat het beheer van een 'goed huisvader' elke handeling omvat, zelfs van beheer, die tot doel heeft zijn vermogen vruchten te laten voortbrengen of het te doen toenemen, dat men bij het beoordelen van de notie 'normaal beheer van een privévermogen' rekening moet houden met de belangrijkheid van het vermogen waarover de belastingplichtige beschikt, en dat het oprichten van een eigen holdingvennootschap derhalve niet betekent dat daarmee de grenzen van een normaal beheer overschreden worden. De aandelen die overgedragen zijn aan de holding waren al geruime tijd in het bezit van de hoofdaandeelhouders, en waren zij dus niet verworven met het oog op een snelle herverkoop. Bovendien wijst niets erop « dat de verkoopprijs overgewaardeerd zou zijn ». “Noch het feit dat de prijs voor de aandelen in eerste instantie betaald werd door een inschrijving in rekening-courant, noch het feit dat deze prijs nadien vereffend werd door een beroep te doen op een banklening, zijn onverenigbaar met het normaal beheer van een privévermogen. Hetzelfde geldt voor het feit dat de oprichting van de holding alleen maar bedoeld zou zijn om de belastingdruk te verlichten.

Niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen. Sinds 1 januari 2008 geldt een nieuwe regeling waarbij werkgevers, onder bepaalde voorwaarden, hun werknemers jaarlijks tot 2.200 EUR per persoon aan 'niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen' kunnen uitkeren, zonder dat de werknemers hierop enige personenbelasting of socialezekerheidsbijdrage verschuldigd zijn. De werkgever is op de bonus wel een patronale socialezekerheidsbijdrage van 33 % verschuldigd. Het voordelige stelsel is inmiddels uitgebreid tot voordelen die onder dezelfde voorwaarden als aan de vaste werknemers worden toegekend aan de uitzendkrachten tewerkgesteld bij de gebruiker. Het maximumbedrag voor 2009 bedraagt 2.314 EUR.

Opstalrecht. De zaakvoerder van een vennootschap die een horecazaak exploiteert, verleent voor een duurtijd van 15 jaar aan zijn vennootschap een recht van opstal op een stuk grond dat hem privé toebehoort, en dit tegen een vergoeding van BEF 1 000 (€ 24,79). In de opstalovereenkomst verbindt de vennootschap er zich toe om op de grond een feestzaal te bouwen. Er wordt bepaald dat de gebouwen die de vennootschap op het terrein zal oprichten, op het einde van de opstalovereenkomst, zonder vergoeding eigendom zullen worden van de zaakvoerder. Bij de contractuele beëindiging van het opstalcontract belast de fiscus de zaakvoerder op een voordeel van alle aard als gevolg van de gratis verwerving van het gebouw. De fiscus waardeert het voordeel forfaitair op een bedrag van € 50 000. De zaakvoerder betwist dit standpunt. Hij voert aan dat het recht van opstal op de datum waarop het verviel, stilzwijgend verlengd werd, en dat hij voor de duur van de opstalovereenkomst van de vennootschap voor het gebruik van de grond slechts een symbolische vergoeding heeft ontvangen. Volgens de rechtbank, doet het louter in bezit blijven en het verdere gebruik van de opstallen geen hernieuwing van het opstalrecht ontstaan, en houdt de administratie terecht voor “dat het ondenkbaar is dat de opstalhouder bereid zou zijn geweest identiek dezelfde

overeenkomst af te sluiten met een derde, en deze derde aldus bij het einde van de opstalovereenkomst volledig kosteloos de volledige eigendom zou verstrekken van een cruciaal onderdeel van het gebouwencomplex dat ze voor haar exploitatie gebruikt". De rechtbank weigert eveneens het argument te aanvaarden dat de kosteloze verwerving van de opgerichte gebouwen *de facto* niet meer zou zijn dan een normale compensatie voor de derving van het genot van het ter beschikking gestelde perceel over een langere periode.

Successierechten. Het Wetboek Successierechten stelt dat er verjaring is voor de vordering van de op een aangifte verschuldigde rechten na verloop van twee jaar vanaf de dag waarop de aangifte in ingediend. In de doctrine wordt aangenomen dat de verjaring van twee jaar niet alleen geldt voor de bedragen "die de ontvanger op de aangifte in feite heeft geheven, maar ook op de door hem niet geheven sommen waarvoor de aangifte die regelmatig werd ingediend, als heffingstitel kan dienen. In een arrest van 17 maart 2009, beslist het Hof van beroep van Antwerpen dat er geen sprake kan zijn van een verzuim (en dus van een onregelmatige aangifte) wanneer de elementen en de preciseringen die in de aangifte zijn opgenomen, de ontvanger in staat stelden om de belastbare basis te bepalen en aldus de rechten van de fiscus te laten gelden. Het hof preciseert dat de administratie bij de beoordeling van een aangifte niet alleen rekening moet houden met de bestanddelen die als dusdanig als belastbare activa worden aangegeven, maar ook met de bijgevoegde stukken en verklaringen die desgevallend de belastbare basis kunnen beïnvloeden. De neerlegging van een aanvullende aangifte was dus niet nodig.

Verkeersboetes. Bepaalde verkeersboetes worden sinds 1 januari 2009 onderworpen aan een patronale solidariteitsbijdrage van 33 %, in situatie waarin de werkgever de boete betaalt in de plaats van de werknemer, als in deze waarin de werkgever de door de werknemer betaalde boete nadien terugbetaalt. De (terug)betaling van verkeersboetes:

- voortvloeiend uit zware verkeersovertredingen (overtredingen van de derde en de vierde graad) wordt altijd aan de speciale bijdrage onderworpen is;

die voortvloeien uit lichte verkeersovertredingen (eerste en tweede graad) en van verkeersboetes van minder dan 150EUR wegens een snelheidsovertreding daarentegen is vrijgesteld "tot een bedrag van 150 EUR per jaar en per werknemer".

Voordelen van alle aard: gratis terbeschikkingstelling van een onroerend goed. Een vennootschap is eigenaar van een woning. Ter gelegenheid van een fiscale controle wordt vastgesteld dat de vennootschap gedurende de gecontroleerde periode voor de woning geen huurinkomsten heeft genoten. De fiscus is van oordeel dat de zaakvoerder moet worden belast op een voordeel van alle aard (VAA) dat wordt berekend in functie van het kadastraal inkomen van de woning. Uit het feit dat de kosten voor elektriciteit, water en telefoon op naam van de zaakvoerder werden gefactureerd, wordt afgeleid dat de woning ter beschikking stond van de zaakvoerder. Volgens het *Hof van beroep van Gent (arrest van 3 maart 2009)*, vereist de taxatie van een VAA dat de belastingplichtige wel degelijk een voordeel heeft genoten. Uit de stukken die de belastingplichtige voorlegde, bleek dat hij in de gecontroleerde periode de woning waarvan de vennootschap eigenaar was, niet bewoonde. Het feit dat de belastingplichtige voor de betrokken jaren (geringe) telefoon-, water-, en elektriciteitsrekeningen betaalde, wijst nog niet op een effectieve bewoning, maar eerder op een verbruik met de bedoeling het betrokken goed in stand te houden. Aangezien het bewijs dat de betrokkene daadwerkelijk enig vermogensrechtelijk voordeel had genoten niet werd geleverd, besluit het hof de betwiste aanslagen te vernietigen.